

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ – 4101-24-01/2013

P/13/149

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin

T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66

lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/149 – Ochrona praw autorskich w szkołach wyższych.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontrolerzy	1. Adam Borowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87906 z dnia 19.11.2013 r. 2. Karol Kośnik, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87911 z dnia 13.12.2013 r. 3. Anna Dejk-Chojnacka, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87908 z dnia 29.11.2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-6)
Jednostka kontrolowana	Uniwersytet Szczeciński w Szczecinie, Al. Papieża Jana Pawła II 22a (70-453 Szczecin) ¹ .
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prof. dr hab. Edward Włodarczyk, Rektor Uniwersytetu ² . (dowód: akta kontroli str. 7-9)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości³, działalność Uniwersytetu w zakresie ochrony praw autorskich.

Formułując powyższą ocenę, NIK uwzględniła w szczególności:

- wykorzystywanie, w procesie sprawowania opieki promotorskiej, narzędzia informatycznego do weryfikacji samodzielności przedstawianych prac dyplomowych,
- określenie w regulacjach wydziałów sposobu wykorzystywania w pracach dyplomowych zapożyczeń z innych źródeł,
- zamieszczanie w obronionych pracach dyplomowych przypisów odnoszących się do wykorzystanych źródeł,
- określenie liczebności grup seminaryjnych oraz liczby dyplomantów prowadzonych przez jednego promotora,
- przestrzeganie wymagań w zakresie przechowywania dokumentacji absolwentów Uniwersytetu oraz wymagań formalnych dotyczących dokumentowania egzaminów dyplomowych.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości dotyczyły:

- nieujęcia w niektórych planach studiów zajęć z ochrony własności intelektualnej,
- nieprzestrzegania Uchwały Senatu US określającej dopuszczalną liczebność grup seminaryjnych oraz liczbę dyplomantów prowadzonych przez jednego promotora.

¹ Dalej: *Uniwersytet lub US*.

² Wybrany na kadencję 2012-2016. Wcześniej, tj. w kadencjach 2005-2008 oraz 2008-2012 Rektorem Uniwersytetu był prof. dr hab. Waldemar Tarczyński.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Ocena procedur i działań podejmowanych w celu przeciwdziałania naruszeniom praw autorskich

Opis stanu
faktycznego

1.1. W latach akademickich 2011/2012 oraz 2012/2013 Uniwersytet posiadał umowy o świadczenie usług zawarte z Plagiat.pl sp. z o. o. w Warszawie, w tym:

- 1) umowę z 25.05.2011 r.⁴ (aneksowaną 27.06.2011 r.) do przeprowadzenia analizy łącznie 1.150 dokumentów,
- 2) umowę z 20.04.2012 r. (aneksowaną 11.06.2012 r.) do przeprowadzenia analizy 600.000.000 znaków (pierwotnie było to 4.000 dokumentów),
- 3) umowę z 8.07.2013 r. do przeprowadzenia analizy 10.000 dokumentów.

(dowód: akta kontroli str. 10-44)

W § 6 pkt 3 lit. c „Zakresu działania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia”, wprowadzonego Uchwałą Senatu Uniwersytetu z 24.11.2011 r.⁵ zapisano, że: *Procedury weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia obejmują zasady przygotowania i oceny prac dyplomowych tj. procedury weryfikowania samodzielności i okresowej oceny jakości prac.*

(dowód: akta kontroli str. 45-50)

Do końca listopada 2013 r. trzy wydziały Uniwersytetu (z 13 ogółem) wprowadziły wewnętrzne uregulowania dotyczące wykorzystania programu Plagiat.pl, tj.:

- a) na Wydziale NEiZ⁶ Uchwałą z 4.03.2010 r.⁷ Rada Wydziału wprowadziła system „Plagiat”, celem sprawdzania prawidłowości pisania prac dyplomowych;
- b) na Wydziale Humanistycznym Zarządzeniem z 15.06.2012 r.⁸ Dziekan określił m.in., że: *przed przystąpieniem do obrony, obowiązkiem promotora jest sprawdzenie pracy dyplomowej (licencjackiej, magisterskiej) za pomocą programu „Plagiat”;*
- c) na Wydziale PiA⁹ Zarządzeniem z 17.09.2013 r.¹⁰ Dziekan określił m.in., że:
  - *wprowadza się Regulamin określający zasady funkcjonowania systemu Plagiat.pl,*
  - *procedurą służącą badaniu samodzielnego przygotowania pracy obejmuje się prace dyplomowe przewidziane planem i programem studiów pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia, sporządzone na wszystkich kierunkach studiów,*
  - *weryfikacja pracy w systemie Plagiat.pl następuje na wniosek promotora.*

(dowód: akta kontroli str. 68-76)

W zakresie wymagań dotyczących pracy dyplomowej na poszczególnych wydziałach przyjęto m.in. następujące uregulowania:

- a) na Wydziale KFIPZ¹¹ w Zasadach dyplomowania wskazano m.in., że: *Praca nie może nosić znamion plagiatu. Niedopuszczalne jest zbyt długie cytowanie i nadmierne wykorzystywanie jednego źródła, pracy jednego autora. Nie wolno wykorzystywać (także ze zmianami redakcyjnymi) cudzych tekstów bez podania ich źródła;*
- b) w Merytorycznych i Formalnych Kryteriach Pracy Dyplomowej określonych przez Radę Wydziału NoZ¹² wskazano m.in., że: *Do wszystkich wykorzystanych w pracy*

⁴ Pierwszą umowę na świadczenie usług z Plagiat.pl sp. z o. o. Uniwersytet zawarł 12.05.2010 r.

⁵ Uchwała Senatu US nr 90/2011 z dnia 24.11.2011 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie.

⁶ Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania.

⁷ Uchwała Rady Wydziału NEiZ nr 47/03/2010 z 4.03.2010 r. w sprawie wprowadzenia systemu „Plagiat”.

⁸ Zarządzenie Dziekana Wydziału Humanistycznego nr 8 z 15.06.2012 r. w sprawie procedury postępowania antyplagiatowego.

⁹ Wydział Prawa i Administracji.

¹⁰ Zarządzenie Dziekana Wydziału Prawa i Administracji nr 25/2012/2013 z 17.09.2013 w sprawie wprowadzenia regulaminu określającego procedurę weryfikacji prac dyplomowych.

¹¹ Wydział Kultury Fizycznej i Promocji Zdrowia.

¹² Wydział Nauk o Ziemi.

źródeł wiedzy powinny być odsyłacze, z podaniem autora oraz roku wydania publikacji. W przypadku stosowania przypisów, umieszczamy je na dole strony, do której się odnoszą, a ich numeracja stanowi kontynuację od pierwszego do ostatniego przypisu w całej pracy magisterskiej;

c) w Uchwale Rady ZWA w Jarocinie¹³ w sprawie formalnych i merytorycznych kryteriów pracy dyplomowej określono m.in., że: *Przypisy powinny być umieszczone na dole strony, do której się odnoszą. Numeracja przypisów stanowi kontynuację, od pierwszego do ostatniego przypisu w całej pracy dyplomowej. Konstrukcja przypisów musi być jednolita dla całej pracy.*

(dowód: akta kontroli str. 81-99, 101-109, 116-125)

1.2. W dniu 15.11.2013 r. na Uniwersytecie zorganizowano warsztaty pt. „Wydziałowe Systemy Zapewnienia Jakości Kształcenia” prowadzone przez Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia. Uczestniczyli w nich prodziekani odpowiedzialni za kształcenie i członkowie Wydziałowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia (40 osób) i poruszono na nich m.in. kwestie weryfikacji samodzielności prac.

(dowód: akta kontroli str. 126-132)

1.3. Zagadnienia z zakresu ochrony własności intelektualnej w planach studiów obowiązujących od roku akademickiego 2011/2012:

a) na studiach I stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) realizowanych przez Wydział NoZ (poza kierunkiem Gospodarka Przestrzenna), Matematyczno-Fizyczny, Biologii, KFiPZ, ZiEU¹⁴, NEiZ (poza kierunkiem Informatyka i Ekonometria – studia polsko-niemieckie) oraz Humanistyczny były ujęte jako odrębny przedmiot; dla kierunków Gospodarka Przestrzenna na Wydziale NoZ, Informatyka i Ekonometria (studia polsko-niemieckie) na Wydziale NEiZ, dla kierunku Filologia – Filologia angielska na Wydziale Filologicznym były ujęte w sylabusach do innych przedmiotów;

b) na studiach II stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) realizowanych przez:

- Wydział PiA były ujęte jako odrębny przedmiot,

- Wydział NoZ, KFiPZ, ZWE w Wałczu¹⁵, ZWA w Jarocinie, ZiEU, Teologiczny, NEiZ oraz Filologiczny były ujęte w sylabusach do innych zajęć;

c) na jednolitych studiach magisterskich (stacjonarnych i niestacjonarnych) realizowanych przez:

- Wydział PiA były realizowane jako odrębny przedmiot,

- Wydział Humanistyczny ujęte były w sylabusach do innego przedmiotu;

d) na studiach III stopnia realizowanych przez:

- Wydział Humanistyczny oraz Filologiczny ujęte były jako odrębny przedmiot,

- Wydział NoZ, PiA, ZiEU oraz NEiZ były ujęte w sylabusach do innych zajęć.

(dowód: akta kontroli str. 564-610)

Zagadnienia z zakresu ochrony własności intelektualnej w planach studiów obowiązujących od roku akademickiego 2012/2013:

a) na studiach I stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) realizowanych przez Wydział NoZ, Matematyczno-Fizyczny, Biologii, KFiPZ, PiA, ZiEU, Teologiczny, NEiZ (poza kierunkiem Informatyka i Ekonometria – studia polsko-niemieckie), Humanistyczny (poza kierunkiem Stosunki Międzynarodowe) oraz Filologiczny były ujęte jako odrębny przedmiot; dla kierunków Informatyka i Ekonometria (studia polsko-niemieckie) na Wydziale NEiZ oraz Stosunki Międzynarodowe na Wydziale Humanistycznym były ujęte w sylabusach do innych przedmiotów;

¹³ Zamiejscowy Wydział Administracji w Jarocinie.

¹⁴ Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług.

¹⁵ Zamiejscowy Wydział Ekonomii w Wałczu.

- b) na studiach II stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych) realizowanych przez:
- Wydział PiA były ujęte jako odrębny przedmiot;
  - Wydział NoZ, Biologii, KFiPZ, ZWE w Wałczu, ZWA w Jarocinie, ZiEU, Teologiczny, NEiZ, ZWSE w Gorzowie Wlkp.¹⁶ oraz Filologiczny były ujęte w sylabusach do innych zajęć;
- c) na jednolitych studiach magisterskich (stacjonarnych i niestacjonarnych) realizowanych przez:
- Wydział PiA oraz Teologiczny były realizowane jako odrębny przedmiot,
  - Wydział Humanistyczny ujęte były w sylabusach do innego przedmiotu;
- d) na studiach III stopnia realizowanych przez:
- Wydział PiA, Humanistyczny oraz Filologiczny ujęte były jako odrębny przedmiot,
  - Wydział NoZ, ZiEU oraz NEiZ były ujęte w sylabusach do innych zajęć.
- (dowód: akta kontroli str. 564-610)

1.4. W zakresie przeprowadzenia oceny ryzyka występowania plagiatów dr hab. prof. US Jacek Styszyński Prorektor ds. Kształcenia wyjaśnił, że: *Oceny ryzyka występowania plagiatów dokonano na przełomie lat 2009-2010. Władze rektorskie reagując na nasilające się doniesienia medialne o procederze plagiatowania prac przez studentów na różnych uczelniach postanowiły zminimalizować ryzyko występowania plagiatów na Uniwersytecie i wspomóc pracę promotorów przez dostarczenie im narzędzia informatycznego.*

(dowód: akta kontroli str. 1021-1025)

1.5. W kontrolowanym okresie Polska Komisja Akredytacyjna¹⁷ przeprowadziła łącznie 12 wizytacji celem oceny jakości kształcenia na poszczególnych wydziałach Uniwersytetu¹⁸. W 8 z ww. przypadków w raportach odniesiono się do zasad sprawowania opieki promotorskiej i zagadnień związanych z ochroną praw autorskich. W 2 raportach dotyczących Wydziału NEiZ¹⁹ Komisja wskazywała na zbyt dużą liczbę dyplomantów objętych opieką promotorską (od 30 do 50 osób) a jednocześnie zbyt małą liczbę godzin kontaktowych z promotorem w ramach seminarium, mogące skutkować niską jakością prac dyplomowych. W raporcie dotyczącym Wydziału Humanistycznego²⁰ wskazano, iż prace dyplomowe podlegały badaniu systemem Plagiat. W każdym skontrolowanym przypadku PKA pozytywnie oceniła jakość kształcenia na wizytowanych wydziałach²¹.

(dowód: akta kontroli str. 133-157)

1.6. Z ankiety przeprowadzonej w toku kontroli wśród 103 studentów Uniwersytetu²² wynika, że większość studentów: w czasie studiów licencjackich została poinformowana o formalnych wymogach obowiązujących w pracach licencjackich i zasadach cytowania literatury oraz materiału źródłowego (93,2% odpowiedzi), konsekwencjach popełnienia plagiatu przez studenta (79,6% odpowiedzi), zajęcia z ochrony własności intelektualnej miała w czasie studiów licencjackich i uczestniczyła w nich (81,6%), oceniła ich przydatność jako „średnią” (38,8%), zgodziła się ze stwierdzeniem, że „wykorzystanie (skopiowanie) cudzego utworu – całego lub fragmentu – i zaprezentowanie go jako własny, jest plagiatem” (87,4%), w trakcie seminarium licencjackiego była informowana przez promotora o zasadach korzystania ze źródeł informacji oraz sposobach cytowania tych źródeł w pracy (86,4%).

¹⁶ Zamiejscowy Wydział Społeczno-Ekonomiczny w Gorzowie Wlkp.

¹⁷ Dalej: PKA.

¹⁸ W tym: 10 ocen programowych, 2 oceny instytucjonalne.

¹⁹ Kierunek „Ekonomia” i „Informatyka i ekonometria”

²⁰ Kierunek „Pedagogika”

²¹ Wg art. 49 ust. 6 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., Nr 572 ze zm.), Komisja stosuje skalę ocen: wyróżniająca, pozytywna, warunkowa, negatywna.

²² Studenci I roku stacjonarnych studiów II stopnia.

(dowód: akta kontroli str. 1131-1133)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W 5 planach studiów obowiązujących od roku akademickiego 2011/2012 (na 125 zbadanych) oraz w 11 planach studiów obowiązujących od roku akademickiego 2012/2013 (na 145 zbadanych) zagadnienia z zakresu ochrony własności intelektualnej nie były ujęte ani jako odrębny przedmiot ani w sylabusach do innych przedmiotów lub zajęć. W przypadku roku akademickiego 2011/2012 dotyczyło to planów studiów przyjętych dla:

- a) niestacjonarnych studiów II stopnia na kierunku Ekonomia, który był realizowany przez ZWSE w Gorzowie Wlkp.,
- b) stacjonarnych studiów I stopnia na kierunku Filologia – filologia romańska z językiem włoskim, który był realizowany przez Wydział Filologiczny;
- c) stacjonarnych studiów II stopnia na kierunku Archeologia, który był realizowany przez Wydział Humanistyczny,
- d) stacjonarnych studiów II stopnia na kierunku Europeistyka, który był realizowany przez Wydział Humanistyczny,
- e) stacjonarnych studiów II stopnia na kierunku Politologia, który był realizowany przez Wydział Humanistyczny.

W przypadku roku akademickiego 2012/2013 dotyczyło to planów studiów przyjętych i realizowanych przez Wydział Humanistyczny dla:

- a) stacjonarnych studiów II stopnia na kierunku Archeologia, Etnologia, Europeistyka, Filozofia, Pedagogika, Socjologia, Stosunki Międzynarodowe,
- b) niestacjonarnych studiów II stopnia na kierunku Europeistyka, Historia, Pedagogika, Socjologia.

(dowód: akta kontroli str. 590-651)

Wg postanowień rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego²³, osoba posiadająca kwalifikacje:

- pierwszego stopnia „zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego” - dot. profilu ogólnoakademickiego oraz praktycznego w obszarze kształcenia w zakresie m.in. nauk: społecznych, ścisłych, technicznych,
- drugiego stopnia „zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej” - dot. profilu ogólnoakademickiego oraz praktycznego w obszarze kształcenia w zakresie m.in. nauk: społecznych, ścisłych, technicznych.

Prof. zw. dr hab. Jerzy Dudziński Dziekan Zamiejscowego Wydziału Społeczno-Ekonomicznego w Gorzowie wyjaśnił, że: *Plan studiów obowiązujący od roku 2011/2012 na studiach niestacjonarnych II stopnia na kierunku Ekonomia był zgodny z obowiązującymi wówczas standardami kształcenia dla studiów II stopnia na kierunku Ekonomia. Nie nakładały one obowiązku wprowadzenia zajęć (treści) z zakresu ochrony własności intelektualnej. Dopiero po określeniu przez Senat Uniwersytetu efektów kształcenia dla wszystkich kierunków studiów prowadzonych na Uniwersytecie (uchwała nr 57/2012 z 5.07.2012 r. w związku z rozporządzeniem MNiSW z 2.11.2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego) odpowiednie treści zostały wprowadzone do programu studiów II stopnia dla kierunku Ekonomia obowiązującego od roku akademickiego 2012/2013).*

(dowód: akta kontroli str. 1028-1031)

²³ Dz.U. z 2011 r. Nr 253, poz. 1520.

Obowiązujący od roku akademickiego 2011/2012 plan studiów niestacjonarnych drugiego stopnia dla kierunku Ekonomia został zatwierdzony Uchwałą Rady ZWSE w Gorzowie Wlkp. nr 2/12/2011 z 7.12.2011 r., a wskazana w powyższych wyjaśnieniach Uchwała Senatu US nr 57/2012 z 5.07.2012 r. dotyczyła zaopiniowania wniosku o zatrudnienie w Uniwersytecie jednego z doktorów habilitowanych.

(dowód: akta kontroli str. 591-595, 1032)

Dr Adrianna Seniów Prodziekan Wydziału Filologicznego wyjaśniła, że: *Plany studiów w Katedrze Filologii Romańskiej, obowiązujące od roku akademickiego 2011/2012 dla trzyletnich studiów I stopnia zostały opracowane na podstawie „Standardów kształcenia dla kierunku studiów”: Filologia. A. Studia I stopnia. Zał. 29 do ustawy z 27.07.2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym. Standardy powyższe nie obejmowały przedmiotu o nazwie „Ochrona własności intelektualnej”. System KRK zgodnie z decyzją władz rektorskich Uniwersytetu z 19.01.2012 r. zaczął obowiązywać na Wydziale Filologicznym od roku akademickiego 2012/2013 dla studentów I stopnia.*

(dowód: akta kontroli str. 1037-1038)

Przedstawiony do kontroli obowiązujący od roku akademickiego 2011/2012 plan studiów pierwszego stopnia dla kierunku Filologia – filologia romańska z językiem włoskim (ze specjalizacją tłumaczeniową oraz specjalizacją nauczycielską) został zatwierdzony Uchwałą Rady Wydziału Filologicznego nr 30/2011 z 19.05.2011 r. oraz skorygowany Uchwałą Rady Wydziału nr 4/2012 z 19.01.2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 600-604)

Urszula Lokś Kierownik Sekcji Studenckiej na Wydziale Humanistycznym wyjaśniła, że: *W planach studiów II stopnia obowiązujących od roku akademickiego 2011/2012 nie znalazły się zajęcia z ochrony własności intelektualnej, bowiem KRK zostało wprowadzone dopiero w listopadzie 2011 roku a plany i programy studiów były zatwierdzane wcześniej. W odniesieniu do planów studiów II stopnia obowiązujących od roku 2012/13 to zgodnie z § 18 uchwały nr 25/2012 Senatu US w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych dotyczących uchwalania programów kształcenia dla studiów wyższych, studiów doktoranckich, studiów podyplomowych oraz kursów dokształcających przedmiot Ochrona własności intelektualnej jest prowadzony na studiach pierwszego stopnia i jednolitych magisterskich, nie ma przepisu mówiącego, że musi być również prowadzony na studiach drugiego stopnia „Minimalna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać, aby osiągnąć efekty kształcenia w zakresie ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego wynosi 1 punkt ECTS na studiach pierwszego i jednolitych studiach magisterskich”.*

(dowód: akta kontroli str. 1044-1046, 1115-1130)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. Zarówno w Wewnętrznym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie, jak i w żadnym innym dokumencie dotyczącym wszystkich wydziałów Uniwersytetu, nie wprowadzono jednolitego i spójnego systemu (procedury, wytyczne) zapobiegania i wykrywania naruszeń praw autorskich, np. przy wykorzystaniu narzędzia informatycznego, który obejmowałby całość problematyki ochrony praw autorskich oraz wszystkie rodzaje prac dyplomowych (licencjackie, magisterskie) i innych prac (doktorskie, zaliczeniowe).

(dowód: akta kontroli str. 51-67)

Prorektor ds. Kształcenia wyjaśnił, że: *Pierwsze dwie umowy (z 2010 i 2011 r.) były zawierane na testową pulę prac gdyż miały na celu próbne przetestowanie systemu. Dopiero dwie ostatnie umowy zawarto na sprawdzanie wszystkich prac wg prognozowanej liczby studentów kończących studia. Jednocześnie wszystkie*

wydziały zostały powiadomione powtórnie o takiej możliwości. Na przełomie 2011 i 2012 r. trwały prace zespołu opracowującego nowy regulamin studiów. W zaproponowanej do dyskusji wersji znalazł się zapis o konieczności sprawdzenia każdej pracy w systemie antyplagiatowym jako warunek przystąpienia do egzaminu dyplomowego. Wskutek protestów przedstawicieli samorządu studenckiego uczestniczących w pracach zapis ten został wycofany. Studenci argumentowali swoje zdanie brakiem ustawowych podstaw prawnych do wprowadzenia ww. zapisu. W tej sytuacji władze rektorskie postanowiły propagować i udostępniać wszystkim chętnym promotorom zakupiony system zdając się na rozwiązania wydziałowe zgodnie z zasadą poszanowania autonomii wydziałów. Przyjęto założenie, że założenia wypracowane na wydziałach będą lepiej uwzględniały specyfikę tak różnych przecież jednostek. Nadto „oddolne” wprowadzenie systemu byłoby bardziej skuteczne niż narzucanie centralnych rozwiązań. Docelowo, i tak zakładano, że skoro w projekcie nowelizacji ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym znalazł się zapis o obowiązku uczelni do sprawdzania pisemnych prac dyplomowych przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem programów antyplagiatowych (art. 167a ust. 4) to uczelnia wykorzysta zdobyte doświadczenie do wprowadzenia odpowiednich rozwiązań.

(dowód: akta kontroli str. 1021-1025)

Do końca listopada 2013 roku również 10 wydziałów Uniwersytetu (z 13) nie wprowadziło wewnętrznych procedur (wytycznych) dotyczących systemu zapobiegania i wykrywania naruszeń praw autorskich przy wykorzystaniu programu Plagiat.pl. – dotyczy Wydziału: Biologii, Filologicznego, KFiPZ, Matematyczno-Fizycznego, NoZ, Teologicznego, ZiEU, ZWSE w Gorzowie Wlkp., ZWE w Wałczu, ZWA w Jarocinie.

(dowód: akta kontroli str. 77-125)

W powyższej sprawie Dziekani wyjaśnili m.in., że:

- a) obowiązek opracowania takich procedur nie wynikał ani z przepisów zewnętrznych jak i uczelnianych (ZWSE w Gorzowie Wlkp., Teologiczny, Matematyczno-Fizyczny, Biologii, KFiPZ, Filologiczny),
- b) zapobieganie naruszeniom praw autorskich w pracach dyplomowych studentów ZWA w Jarocinie jest realizowane poprzez zapewnienie właściwych relacji promotor-student,
- c) prace dyplomowe, które powstają na Wydziale NoZ są w większości oparte o wyniki studenckich badań terenowych i laboratoryjnych prowadzonych pod opieką pracowników naukowo-dydaktycznych,
- d) promotor/recenzent mając wątpliwości co do naruszenia praw autorskich ma możliwość skorzystania z programu Plagiat.pl; sprawdzanie wszystkich prac wydaje się nieekonomiczne, mając na względzie koszty z tym związane (Wydział ZiEU),
- e) na stronie internetowej ZWE w Wałczu w zakładce „materiały do pobrania” podane są procedury sprawdzania prac dyplomowych.

(dowód: akta kontroli str. 1028-1030, 1033-1035, 1047-1090)

W przypadku procedur zamieszczonych na stronie ZWE w Wałczu nie wskazano kto i kiedy procedury takie wprowadził. W procedurach tych zamieszczono m.in. następujący zapis: *Gdy skrócony raport wskazuje na znaczne przekroczenia procentowe współczynników, należy skontaktować się ze studentem, celem poprawy uchybień w pracy magisterskiej/ dyplomowej.*

(dowód: akta kontroli str. 1078)

2. Ocena procedur i działań podejmowanych w celu wykrywania naruszeń praw autorskich

Opis stanu faktycznego

2.1. Na Uniwersytecie w roku akademickim 2011/2012 studiowało łącznie 20.699 osób, w tym 14.259 na studiach stacjonarnych²⁴ oraz 6.440 na studiach niestacjonarnych²⁵. Natomiast w roku akademickim 2012/2013 było to łącznie 18.008 osób, w tym na studiach stacjonarnych 13.426²⁶ oraz 4.582²⁷ osoby na studiach niestacjonarnych. W powyższych latach akademickich do egzaminu dyplomowego złożono i zostało pozytywnie ocenionych (obronionych) na obu formach kształcenia 10.814 prac, w tym w roku akademickim 2011/2012 – 3.227²⁸ prac na studiach stacjonarnych i 2.752²⁹ na studiach niestacjonarnych, a w roku akademickim 2012/2013 – 3.231³⁰ prac na studiach stacjonarnych i 1.604³¹ na studiach niestacjonarnych.

(dowód: akta kontroli str. 158-182)

Opiekę promotorską na 13 wydziałach Uniwersytetu sprawowało 601³² promotorów w roku akademickim 2011/2012 oraz 579³³ promotorów w roku akademickim 2012/2013. Na 7³⁴ wydziałach promotorzy opiekę promotorską sprawowali nad więcej niż 40 pracami w roku akademickim, w tym 58 promotorów (9,7%) do 96 prac w roku akademickim 2011/2012 oraz 44 promotorów (7,6%) do 72 prac w roku 2012/2013.

(dowód: akta kontroli str. 183-197)

W wyniku zsumowania liczby prac objętych opieką przez promotorów, którzy opiekę taką sprawowali jednocześnie na dwóch lub trzech wydziałach ustalono, że nad więcej niż 40 pracami opiekę promotorską sprawowało 62 promotorów w roku akademickim 2011/2012 (do 111 prac) oraz 50 promotorów w roku akademickim 2012/2013 (do 74 prac).

(dowód: akta kontroli str. 197-210)

W § 3 ust. 4 Uchwały Senatu US ³⁵ z 29.03.2007 r. przyjęto m.in., że: *nauczyciel akademicki nie może prowadzić więcej niż 60 dyplomantów na wszystkich formach i poziomach studiów danego rocznika.*

(dowód: akta kontroli str. 211-213)

W zakresie interpretacji powyższego zapisu Uchwały Senatu US Rektor Uniwersytetu przedstawił opinię prawną, zgodnie z którą powyższy zapis oznacza, iż: *Nauczyciel akademicki nie może prowadzić więcej niż 60 dyplomantów na wszystkich formach (na studiach stacjonarnych oraz niestacjonarnych) i poziomach studiów (na studiach pierwszego stopnia, drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich) danego roku studiów realizowanych we wszystkich jednostkach organizacyjnych Uniwersytetu.*

(dowód: akta kontroli str. 214-216)

²⁴ W tym na studiach: I stopnia - 8264, II stopnia - 3695, jednolitych magisterskich - 2000, III stopnia – 300.

²⁵ W tym na studiach: I stopnia - 1371, II stopnia - 4040, jednolitych magisterskich - 830, III stopnia – 199.

²⁶ W tym na studiach: I stopnia - 7415, II stopnia - 3968, jednolitych magisterskich - 1733, III stopnia – 310.

²⁷ W tym na studiach: I stopnia - 1019, II stopnia - 2759, jednolitych magisterskich - 660, III stopnia – 144.

²⁸ W tym na studiach: I stopnia - 1467, II stopnia – 1318, jednolitych magisterskich – 425, III stopnia – 17.

²⁹ W tym na studiach: I stopnia - 378, II stopnia – 2187, jednolitych magisterskich – 180, III stopnia – 7.

³⁰ W tym na studiach: I stopnia – 1499, II stopnia – 1395, jednolitych magisterskich – 316, III stopnia – 21.

³¹ W tym na studiach: I stopnia – 128, II stopnia – 1339, jednolitych magisterskich – 125, III stopnia – 12.

³² Z tego: na wydziale: ZiEU - 66, Biologii - 57, Matematyczno – Fizycznym - 20, NEiZ - 90, NoZ – 20, PiA – 37, Filologicznym – 66, KFiPZ – 20, Teologicznym – 47, Humanistycznym – 123, ZWSE w Gorzowie Wielkopolskim – 21, ZWE w Wałczu – 13, ZWA w Jarocinie – 21.

³³ Z tego: na wydziale: ZiEU - 67, Biologii - 56, Matematyczno – Fizycznym - 16, NEiZ - 83, NoZ – 23, PiA – 36, Filologicznym – 64, KFiPZ – 23, Teologicznym – 46, Humanistycznym – 126, ZWSE w Gorzowie Wielkopolskim – 14, ZWE w Wałczu – 10, ZWA w Jarocinie – 15.

³⁴ Tj.: Filologicznym, Humanistycznym, KFiPZ, NEiZ, PiA, ZiEU, ZWA w Jarocinie.

³⁵ Uchwała Senatu US nr 35/2007 z dnia 29.03.2007 r. w sprawie rodzaju zajęć dydaktycznych i liczebności grup studenckich.

Spośród ww. 62 (2011/2012) i 50 (2012/2013) promotorów, którzy sprawowali opiekę promotorską nad więcej niż 40 pracami w roku akademickim, więcej niż 60 dyplomantami opiekowało się 18 promotorów w roku akademickim 2011/2012 (od 62 do 111 dyplomantów) oraz 8 promotorów w roku akademickim 2012/2013 (od 63 do 74 dyplomantów).

(dowód: akta kontroli str. 197-203)

Badanie liczby dyplomantów objętych opieką promotorską dla danego rocznika wykazało, że w roku akademickim:

- a) 2011/2012 - 14 promotorów (z 18) obejmowało opieką promotorską nie więcej niż 60 osób danego roku studiów,
- b) 2012/2013 – wszystkich 8 promotorów obejmowało opieką promotorską nie więcej niż 60 osób danego roku studiów.

(dowód: akta kontroli str. 652-660)

W ww. Uchwale Senatu US z 29.03.2007 r. liczebność grup studenckich ustalono na:

- a) 10-15 osób w przypadku zajęć seminarium dyplomowego,
- b) 8-12 osób w przypadku zajęć seminarium magisterskiego.

(dowód: akta kontroli str. 211-212)

Kontrolą w zakresie liczebności grup seminaryjnych objęto seminaria prowadzone przez 41 promotorów o największej liczbie dyplomantów³⁶. Analiza sprawozdań z wykonania zajęć dydaktycznych wykazała, że wartości ustalone ww. Uchwałą Senatu Uniwersytetu były przestrzegane w 81,1-83,6% przypadków. Miało to miejsce w 173 z 207 (tj. 83,6%) skontrolowanych grup seminaryjnych w roku akademickim 2011/2012 oraz w 142 ze 175 (tj. 81,1%) przypadkach w roku akademickim 2012/2013.

(dowód: akta kontroli str. 661-673)

W zakresie sposobu zapewnienia promotorom wiedzy z zakresu ochrony własności intelektualnej dziełami poszczególnych wydziałów, wskazali m.in., że wszyscy nauczyciele akademicy pełniący funkcję promotorów są również autorami prac naukowych objętych prawami autorskimi, w związku z czym muszą posiadać odpowiednią wiedzę na ten temat.

(dowód: akta kontroli str. 1028-1098)

2.2. W zakresie spełnienia wymagań określonych przepisami prawa odnośnie dokumentacji przechowywanej na Uniwersytecie i dotyczącej obronionych prac, kontrolą objęto dokumentację 50 prac (po 5 prac z 10 wydziałów Uniwersytetu, w tym 25 prac ze studiów stacjonarnych i 25 ze studiów niestacjonarnych).

(dowód: akta kontroli str. 217-241)

Ustalono, że we wszystkich zbadanych przypadkach promotorzy i recenzenci prac dokonywali analizy źródeł wykorzystanych w opiniowanych pracach. W przechowywanych przez US teczki autorów 50 badanych prac znajdowały się wszystkie dokumenty wymienione w § 4 ust. 1 pkt 11 – 15 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów³⁷. Zgodnie z wymogiem określonym w § 11 ust. 2 tego rozporządzenia wszystkie przeanalizowane prace przechowywano w formie papierowej oraz w formie elektronicznej, a wszystkie protokoły egzaminów dyplomowych zawierały elementy nakazane w § 12 ust. 1.

³⁶ Z tego na wydziale: NEiZ – 9 (w tym 6, którzy równolegle sprawowali opiekę promotorską na ZWSE w Gorzowie Wielkopolskim oraz 3, którzy równolegle sprawowali opiekę promotorską na ZWE w Wałczu), ZIEU – 3, KFiPZ – 3, PiA – 3, NoZ – 3, Teologicznym – 3, Filologicznym – 3, Matematyczno – Fizycznym – 3, Biologii – 3, Humanistycznym – 3, ZWSE w Gorzowie Wielkopolskim – 1, ZWE w Wałczu – 1, ZWE w Jarocinie – 3.

³⁷ Dz.U. z 2011 r. Nr 201, poz. 1188.

(dowód: akta kontroli str. 273-312)

2.3. Na Uniwersytecie nie ustalono ogólnych regulacji dotyczących sprawowania opieki promotorskiej. Zgodnie z § 12 Statutu Uniwersytetu oraz § 8 ust. 2 pkt 2 Uchwały Senatu US z 23.04.2009³⁸ r. *opieka promotorska jest jednym z obowiązków nauczycieli akademickich i nie wpływa ona na roczny wymiar przydzielonych im zajęć dydaktycznych.*

(dowód: akta kontroli str. 760-770)

2.4. Do badania w zakresie sposobu sprawowania opieki promotorskiej wytypowano 15 promotorów, którzy w roku akademickim opiekę taką sprawowali nad największą liczbą prac. Byli to wykładowcy zatrudnieni na wydziałach: NEiZ (9 osób), Humanistycznym (3), ZiEU (2) oraz KFiPZ (1).

(dowód: akta kontroli str. 197-205)

Z wyjaśnień udzielonych przez ww. 15 promotorów wynika, że:

- wszyscy wyjaśniający na początkowych zajęciach zapoznają seminarzystów z zasadami poprawnego cytowania oraz z konsekwencjami wynikającymi z plagiatu;
- wszyscy wyjaśniający z Wydziału Humanistycznego, Wydziału ZiEU i Wydziału KFiPZ oraz 8 z Wydziału NEiZ sprawdzają prace dyplomowe w kolejno opracowywanych częściach, wymaganych przez promotorów do uzyskania zaliczeń semestralnych. Jeden z promotorów z Wydziału NEiZ dopuszczał możliwość przedstawienia przez studenta całości nie sprawdzanej wcześniej pracy na zakończenie seminarium, podkreślając przy tym, że seminarzyści są wcześniej zapoznawani z kryteriami oceny;
- na Wydziale NEiZ i na Wydziale Humanistycznym wszystkie prace są badane programem internetowym wykrywającym plagiaty. Na Wydziale KFiPZ o skierowaniu prac na sprawdzenie plagiatem.pl decyduje promotor lub wyrywkowo osoba wyznaczona do obsługi tego programu. Dziekan Wydziału KFiPZ stwierdził, że docelowo wszystkie prace powinny być sprawdzane programem antyplagiatowym. Na Wydziale ZiEU o badaniu plagiatem.pl decyduje dziekan lub promotor;
- promotor z Wydziału NEiZ dopuszczał możliwość wykorzystania w pracy magisterskiej jednego rozdziału z pracy licencjackiej tej samej osoby, o ile jest to kontynuacja badania problemu. Inny promotor z tego samego wydziału stwierdził, że takie przekopiowanie rozdziałów z pracy licencjackiej do magisterskiej uważa za niedopuszczalny autoplagiat;
- dwóch promotorów (Wydział NEiZ, Wydział ZiEU), wskazało na konieczność korzystania z najnowszej literatury, gdyż ogranicza to możliwości popelnienia plagiatu;
- dziewięciu promotorów uważa, że liczba godzin w siatce godzin wystarcza na zajęcia seminaryjne, na których prowadzone są konsultacje i dyskusje z dyplomantami, natomiast czytanie i ocena prac odbywa się w domu po wyznaczonych godzinach pracy. Dwóch promotorów (Wydział KFiPZ, Wydział NEiZ) uznało, że określenie liczby godzin potrzebnych dla opieki nad pracami zależy od tego, jacy są studenci. Promotor z Wydziału NEiZ stwierdził, że liczba wyznaczonych godzin wystarcza na studiach dziennych, a na innych jest niewystarczająca. Promotor z Wydziału NEiZ uważa, że liczba oficjalnych godzin wystarcza na pierwszym semestrze, a na pozostałych jest niewystarczająca, przy założeniu, że prace oceniane są w domu. Dwóch

³⁸ Uchwała Senatu US nr 34/2009 z dnia 23.04.2009 r. w sprawie zasad organizowania, finansowania i rozliczania odpłatnych form kształcenia oraz zasad ustalania zakresu obowiązków dydaktycznych nauczycieli akademickich

promotorów (Wydział NEiZ, Wydział ZiEU) uważa, że liczba przydzielonych godzin jest wystarczająca dla sprawowania opieki nad seminarzystami;

- 8 promotorów stwierdziło, że nie pamięta, aby władze US organizowały szkolenia na temat plagiatów, a wiedzę nabywają przez samokształcenie, głównie z Internetu. Trzech promotorów stwierdziło, że nie pamięta kiedy, lecz że władze US zorganizowały szkolenie na temat praw autorskich. Trzech innych stwierdziło, że było szkolenie na temat wprowadzanego na US Internetowego Programu Antyplagiatowego. Dziekan Wydziału NEiZ wyjaśnił, że od około sześciu lat władze US organizują szkolenia dziekanów na temat plagiatu, natomiast promotorzy zdobywają taką wiedzę sami. Czterech promotorów podkreśliło, że temat plagiatu jest poruszany na radach wydziałów, instytutów i katedr.

(Dowód: akta kontroli str. 242-272)

2.5. Spośród 10.814 prac, które zostały obronione w latach 2011/2012 i 2012/2013, badaniem przez program Plagiat.pl objęto 3.942 prace (36,5%). Pozostałe 6.872 prace, przed ich obroną, nie były sprawdzane w ww. systemie.

(dowód: akta kontroli str. 158, 771-934)

W okresie od 1.10.2011 r. do 20.11.2013 r. w systemie Plagiat.pl badaniu zostało poddanych 7.235 dokumentów (artykuły, opracowania, oraz prace doktorskie, dyplomowe, habilitacyjne, inżynierskie, licencjackie, magisterskie, podyplomowe, przejściowe, roczne, seminaryjne, zaliczeniowe), z tego w okresie:

- a) od 2.10.2011 r. do 24.05.2012 r. badaniu poddano 984 dokumenty, tj. 85,6% limitu dokumentów określonego w umowie z 25.05.2011 r.,
- b) od 25.05.2012 r. do 7.07.2013 r. badaniu poddano 5.104 dokumenty, tj. 127,6% limitu dokumentów określonego pierwotnie w umowie z 25.05.2012 r. (w czerwcu 2012 roku limit zmieniony na 600.000.000 znaków),
- c) od 8.07.2013 r. do 20.11.2013 r. badaniu poddano 1.147 dokumentów, tj. 11,5% limitu dokumentów określonego w umowie z 8.07.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 935-936)

Prorektor ds. Kształcenia wyjaśnił, że: *Decyzja o zawarciu umowy na użytkowanie systemu udostępnianego przez Plagiat.pl sp. z o. o. w Warszawie została podjęta w oparciu o rozeznanie na istniejącym wówczas rynku systemów antyplagiatowych. Jednym z niewielu funkcjonujących wtedy a jednocześnie najbardziej zaawansowanym technologicznie oraz użytkowanym przez inne uczelnie był ww. Plagiat.pl. Ponadto uczelnia opierała się na doświadczeniu jednego z własnych wydziałów (Wydział ZiEU) który korzystał z systemu wcześniej. Oceniając przydatność systemu można uznać, że system był przydatny. W kilku przypadkach wątpliwości promotorów zostały, dzięki systemowi, rozwiązane. Niemniej jednak Uniwersytet stoi na stanowisku, że w wykrywaniu plagiatów najbardziej skuteczna jest kontrola promotora, który systematycznie monitoruje proces powstawania pracy studenta.*

(dowód: akta kontroli str. 1021-1027)

2.6. Do badania w zakresie prawidłowości zapożyczeń wybrano 20 obronionych prac, z których 10 nie było wcześniej poddanych badaniu w systemie Plagiat.pl (5 z Wydziału PiA³⁹, 5 z Wydziału Humanistycznego⁴⁰), a 10 było wcześniej poddanych badaniu w systemie Plagiat.pl (5 z Wydziału Humanistycznego, 5 z Wydziału NEiZ).

(dowód: akta kontroli str. 217-223, 230-231, 238-239)

³⁹ Kierunek: Administracja.

⁴⁰ Kierunek: Pedagogika.

Z analizy raportów podobieństwa 10 prac dyplomowych poddanych badaniu przez NIK wynika, że w 8 przypadkach współczynnik podobieństwa ²⁴¹ mieścił się w przedziale od 0,2% do 3,5%, tj. poniżej wartości 5%, przyjętej jako górna dopuszczalna granica w Internetowym Systemie Antyplagiatowym Plagiat.pl. W dwóch pozostałych przypadkach współczynnik 2 wyniósł: 9,5% dla „Pracy z dzieckiem dyslekcyjnym na poziomie szkoły podstawowej” i 10,4% dla pracy „Dokumenty tożsamości w Polsce”. W powyższych przypadkach przekroczenia progu 5% wynikały z dużej liczby zapożyczeń, które zostały opatrzone przypisami.

(Dowód: akta kontroli str. 313-389)

Z analizy raportów podobieństwa 10 prac dyplomowych poddanych wcześniej przez US badaniu systemem Plagiat.pl., dla których system wykazał największy poziom wskaźnika zapożyczeń 2, wynika, że:

- a) dla sześciu prac co najmniej dwukrotnie badanych w systemie Plagiat.pl przy pierwszym badaniu system wykazał wskaźnik w wysokości 75,7%-6,7%, a w ostatnim badaniu 5,9%-0,0%, w pracach tych wskazano źródła zapożyczeń,
- b) dla pracy „Metody aktywizujące wykorzystywane przez nauczycieli klas I-III” współczynnik wyniósł 37,1% - przekroczenie 5% wynikało z ilości zawartych cytatów, które opatrzone przypisami,
- c) dla pracy „Budżet zadaniowy w jednostce samorządu terytorialnego na przykładzie miasta Szczecin” współczynnik wyniósł 67,8% - z informacji zawartych w raporcie z badania wynika, że zapożyczenia dotyczyły tej samej pracy, która znajdowała się już w bazie danych systemu Plagiat.pl (poprzednie badanie przed 01.10.2011 r.),
- d) dla pracy „Wykorzystanie instrumentarium rachunkowości zarządczej na potrzeby szacowania wartości klienta” współczynnik dla dwóch kolejnych badań wyniósł odpowiednio 0,2% i 83,9%,
- e) dla pracy „Sytuacja wychowawcza w rodzinie młodzieży uzależnionej od narkotyków w opinii studentów” współczynnik dla dwóch kolejnych badań wyniósł odpowiednio: 0,4% i 99,8%.

W dwóch ostatnich z ww. pozycji końcowe wskaźniki 2 były bliskie 100%, ponieważ system Plagiat.pl. porównał badane prace do ich wcześniejszych wersji, które były już w zasobach programu. Wyniki pierwszych badań powyższych prac mieściły się w dopuszczalnych granicach, jednak do obrony prac dochodziło dopiero po 8-12 miesiącach, co było podstawą ponownego ich badania w systemie Plagiat.pl.

(dowód: akta kontroli str. 391-563)

2.7. W badaniu ankietowym większość studentów wskazała m.in., że: liczebność grupy zapisanej na seminarium licencjackie wynosiła 7-10 oraz 11-15 osób (81,6%), promotor czytał pracę bardzo dokładnie (59%), praca licencjacka była sprawdzana na uczelni w komputerowym systemie antyplagiatowym (89,3%). Mniejszość studentów wskazała, że w trakcie ich studiów licencjackich zdarzyły się następujące sytuacje: praca dyplomowa będąca plagiatem była pozytywnie oceniona i obroniona (7,8%), praca dyplomowa kupiona w Internecie była pozytywnie oceniona i obroniona (24,3%).

(dowód: akta kontroli str. 1131-1133)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W roku akademickim 2011/2012 czterech promotorów obejmowało opieką promotorską więcej niż 60 dyplomantów z jednego roku studiów. Dotyczyło to:

- a) prof. zw. dr hab. Waldemara Tarczyńskiego, który opiekował się 80 dyplomantami II roku, w tym:

⁴¹ Określa jaki procent tekstu stanowią zapożyczenia z Internetu, których długość wynosi co najmniej 25 wyrazów.

- 11 ze stacjonarnych studiów I stopnia, 12 ze stacjonarnych studiów II stopnia, 10 z niestacjonarnych studiów II stopnia na Wydziale NEiZ,
- 35 z niestacjonarnych studiów II stopnia na ZWE w Wałczu,
- 12 z niestacjonarnych studiów II stopnia na ZWSE w Gorzowie Wlkp.;
- b) dr hab. prof. US Teresy Żółkowskiej, która opieką promotorską obejmowała 77 dyplomantów II roku, w tym 10 ze stacjonarnych studiów I stopnia, 22 ze stacjonarnych studiów II stopnia, 43 z niestacjonarnych studiów II stopnia, 2 ze studiów III stopnia na Wydziale Humanistycznym;
- c) dr hab. prof. US Barbary Kryk, która opieką promotorską obejmowała 62 dyplomantów II roku, w tym:
  - 12 ze stacjonarnych studiów I stopnia, 10 ze stacjonarnych studiów II stopnia, 11 z niestacjonarnych studiów II stopnia na Wydziale NEiZ,
  - 15 z niestacjonarnych studiów II stopnia na ZWE w Wałczu,
  - 14 z niestacjonarnych studiów II stopnia na ZWSE w Gorzowie Wlkp.;
- d) dr hab. prof. US Henryka Babisa, który opieką promotorską obejmował 62 dyplomantów II roku, w tym:
  - 10 ze stacjonarnych studiów I stopnia, 22 ze stacjonarnych studiów II stopnia, 16 z niestacjonarnych studiów II stopnia na Wydziale ZiEU,
  - 14 z niestacjonarnych studiów II stopnia na Zamiejscowym Wydziale w Słupsku.

(dowód: akta kontroli str. 652-658)

Zgodnie z § 3 ust. 4 Uchwały nr 35/2007 Senatu Uniwersytetu z 29.03.2007 r. w sprawie rodzaju zajęć dydaktycznych i liczebności grup studenckich: nauczyciel akademicki nie może prowadzić więcej niż 60 dyplomantów na wszystkich formach i poziomach studiów danego rocznika.

(dowód: akta kontroli str. 211-213)

Prof. zw. dr hab. Waldemar Tarczyński Dziekan Wydziału NEiZ wyjaśnił, że: *Zwiększona liczba dyplomantów w stosunku do limitu wynikającego z Uchwały 35/2007 Senatu jednym przypadkiem wynikała z konieczności przejęcia dyplomantów dr hab. prof. US Mirosławy G., która wówczas przebywała na długotrwałym zwolnieniu lekarskim, w drugim przypadku uzależniona była od liczby studentów na danej specjalności.*

(dowód: akta kontroli str. 1091-1093)

Urszula Lokś Kierownik Sekcji Studenckiej Wydziału Humanistycznego wyjaśniła, że: *Studenci studiów na kierunku Pedagogika i Pedagogika specjalna wybierają Panią Profesor na promotora zgodnie ze swoimi zainteresowaniami.*

(dowód: akta kontroli str. 1044-1046)

Dr hab. prof. US Piotr Niedzielski Dziekan Wydziału ZiEU wyjaśnił, że: *Zwiększenie grup na studiach niestacjonarnych do 16 i 14 wynikało z dochodzących seminarzystów z decyzją Dziekana o powtarzaniu przedmiotu „Seminarium dyplomowe” oraz zgody promotora o przyjęciu do grupy. Nieznaczne przekroczenie limitu grupy seminaryjnej (na jeden semestr) wydaje się bardziej korzystniejsze, pod względem finansów Uniwersytetu.*

(dowód: akta kontroli str. 1071-1074)

Prorektor ds. Kształcenia wyjaśnił m.in., że: *objęcie opieką więcej niż 60 dyplomantów przez promotorów w roku akademickim 2011/2012 było spowodowane większą liczbą zapisów studentów do danego promotora, dopisywaniem się seminarzystów powtarzających przedmiot „seminarium”.*

(dowód: akta kontroli str. 1021-1026)

2. W 34⁴² ze 207 skontrolowanych przypadków (tj. 16,4%) w roku akademickim 2011/2012 oraz w 33⁴³ ze 175 badanych przypadków (tj. 18,9%) w roku akademickim 2012/2013 przekroczone dopuszczalne liczby dyplomantów w grupie seminaryjnej. Przekroczenia te w roku akademickim 2011/2012 wynosiły do 11 osób, a w kolejnym roku akademickim do 13 osób. Powyższe było niezgodne z § 2 ust. 1 odpowiednio pkt 6 i 7 Uchwały nr 35/2007 Senatu Uniwersytetu z 29.03.2007 r.

(dowód: akta kontroli str. 661-759)

Dziekani poszczególnych wydziałów US wyjaśnili m.in. że: *Liczba grup seminariów licencjackich i magisterskich jest uzależniona od liczby studentów na danej specjalności. W wielu przypadkach, zwiększenie liczby grup seminaryjnych powodowałoby, że grupy musiałyby mieć mniejszą liczebność studentów niż wymagana w Uchwale 35/2007 Senatu US. Mnożenie grup powoduje zwiększenie kosztów.*

(dowód: akta kontroli str. 1028-1106)

Dr hab. prof. US Jacek Styszyński Prorektor ds. Kształcenia wyjaśnił, że: *Przekroczenia o 1-4 osoby w grupie powstały z racjonalnego podziału na grupy, z przenosin studentów między promotorami w trakcie semestru. Przekroczenia powyżej 5 osób w grupie powstały w wyniku powtarzania seminarium, zmiany promotora, przejęcia seminarzystów od pracowników kończących karierę.*

(dowód: akta kontroli str. 1021-1026)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Na 10 prac objętych badaniem, które przed ich obroną były poddane badaniu w systemie Plagiat.pl, 8 z nich (lub ich części) było co najmniej 2-krotnie badanych w systemie, z czego w 6 przypadkach kolejne badanie dawało mniejsze wskaźniki zapożyczeń niż badanie poprzednie. I tak:

a) praca magisterska „Rola Organizacji Międzynarodowych podczas wojny w Libii” napisana na Wydziale Humanistycznym pod kierunkiem promotora Andrzeja A. w sierpniu 2013 r. pięciokrotnie była badana w systemie Plagiat.pl i z każdym kolejnym badaniem:

- zmniejszeniu ulegał wskaźnik 1⁴⁴ (z 67,72%, poprzez 34,58%, 30,48%, 18,21% do 4,81%),

- zmniejszeniu ulegał wskaźnik 2 (z 48,94%, poprzez 21,47%, 19,76%, 11,68% do 2,97%),

- zmniejszała się ilość wierszy, w których system wskazywał zapożyczenia z Internetu (za każdym razem badaniu poddany był rozdział II, w którym zapożyczenia z Internetu wskazano w pierwszym badaniu w 672 wierszach, w drugim badaniu w 310 wierszach, w trzecim badaniu w 312 wierszach, w czwartym badaniu w 306 wierszach, w piątym badaniu w 102 wierszach) – porównanie zmian dokonanych w rozdziale II pomiędzy pierwszą i piątą wersją wykazało, że zmiany te polegały na zastąpieniu dotychczasowych zapisów nowym tekstem;

⁴² Z tego na wydziale: NEiZ – 6 przekroczeń wynoszących do 2 dyplomantów, ZiEU – 3 przekroczenia o 1 dyplomanta, KFIPZ – 1 przekroczenie o 2 dyplomantów, PiA – 6 przekroczeń wynoszących do 10 dyplomantów, Filologicznym – 2 przekroczenia wynoszące do 2 dyplomantów, Humanistycznym – 5 przekroczeń o 1 dyplomanta, ZWSE w Gorzowie Wlkp. – 2 przekroczenia wynoszące do 5 dyplomantów, ZWE w Wałczu – 5 przekroczeń wynoszących do 4 dyplomantów, ZWA w Jarocinie – 4 przypadki wynoszące do 11 dyplomantów.

⁴³ Z tego na wydziale: NEiZ – 2 przekroczenia wynoszące do 5 dyplomantów, ZiEU – 2 przekroczenia wynoszące do 3 dyplomantów, KFIPZ – 1 przekroczenie o 1 dyplomanta, PiA – 8 przekroczeń wynoszących do 13 dyplomantów, NoZ – 2 przekroczenia do 3 dyplomantów, Filologicznym – 3 przekroczenia wynoszące do 5 dyplomantów, Humanistycznym – 6 przekroczeń wynoszących do 4 dyplomantów, ZWSE w Gorzowie Wlkp. – 1 przekroczenie wynoszące 3 dyplomantów, ZWE w Wałczu – 1 przekroczenie wynoszące 3 dyplomantów, ZWA w Jarocinie – 7 przekroczeń do 6 dyplomantów.

⁴⁴ Określa jaką część pracy stanowią frazy o długości 5 słów lub dłuższe, odnalezione w bazie lub zasobach Internetu z wyłączeniem fragmentów aktów prawnych z Bazy Aktów Prawnych (BAP).

b) praca magisterska „Obywatele państw trzecich w Unii Europejskiej – polityka migracyjna i azylowa” napisana na Wydziale Humanistycznym pod kierunkiem promotora Renaty P. w lutym i marcu 2013 r. dwukrotnie była badana w systemie Plagiat.pl – w drugim badaniu:

- zmniejszeniu uległ wskaźnik 1 (z 58,58% do 17,18%)
- zmniejszeniu uległ wskaźnik 2 (z 44,15% do 5,89%),
- zmniejszyła się ilość wierszy, w których system wskazał zapożyczenia z Internetu (z 1.245 do 288 wierszy) - porównanie zmian dokonanych w rozdziałach I, II, III i IV pomiędzy pierwszą i drugą wersją wykazało, że zmiany te polegały na zastąpieniu dotychczasowych zapisów nowym tekstem;

c) praca licencjacka „Sytuacja zawodowa osób niepełnosprawnych w Polsce” napisana na Wydziale Humanistycznym pod kierunkiem promotora Wiktora M. we wrześniu 2013 r. dwukrotnie była badana w systemie Plagiat.pl – w drugim badaniu:

- wskaźnik 1 uległ zmniejszeniu z 45,83% do 4,02%,
- wskaźnik 2 uległ zmniejszeniu z 36,69% do 0,0%,
- zmniejszyła się ilość wierszy, w których system wskazał zapożyczenia z Internetu (z 701 do 26 wierszy) – porównanie zmian dokonanych w rozdziale I i II pomiędzy pierwszą a drugą wersją wykazało, że zmiany te polegały głównie na zmianach redakcyjnych dotychczasowego tekstu; zaznaczyć należy, że do drugiego badania nie przedłożono rozdziału III, w którym podczas pierwszego badania system wskazał zapożyczenia z Internetu w 631 wierszach, a obroniona praca obejmuje również rozdział III;

d) praca magisterska „Analiza systemu oceniania pracowników na przykładzie Urzędu Gminy w Bierzwniku” napisana na Wydziale NEiZ pod kierunkiem promotora Danuty M. w maju i czerwcu 2012 r. trzykrotnie była badana w systemie Plagiat.pl (pierwsze badanie obejmowało rozdziały I, II i III, drugie badanie rozdział IV):

- wskaźnik 1 uległ zmniejszeniu do 18,92% (z 82,38% dla rozdz. I-III i 41,02% dla rozdz. IV),
- wskaźnik 2 uległ zmniejszeniu do 1,74% (z 75,74% dla rozdz. I-III i 12,45% dla rozdz. IV),
- zmniejszała się ilość wierszy, w których system wskazywał zapożyczenia z Internetu (z 1.457 do 632 wierszy) – porównanie zmian dokonanych w rozdz. I, II, III i IV pomiędzy wersjami badanymi w systemie wykazało, że zmiany polegały głównie na zastąpieniu dotychczasowych zapisów nowym tekstem;

e) praca licencjacka „Komunikacja marketingowa jako instrument wspierania procesu sprzedaży (na przykładzie firmy Telekomunikacja Polska S.A.)” napisana na Wydziale NEiZ pod kierunkiem promotora Krzysztofa B. w marcu, kwietniu i wrześniu 2012 r. sześciokrotnie była badana w systemie Plagiat.pl i z każdym kolejnym badaniem:

- zmniejszeniu ulegał wskaźnik 1 (z 55,72%, poprzez 53,86%, 32,76%, 23,27%, 22,22% do 19,29%),
- zmniejszeniu ulegał wskaźnik 2 (z 48,9%, poprzez 47,24%, 11,78%, 8,53%, 9,38% do 5,68%),
- zmniejszała się ilość wierszy, w których system wskazywał zapożyczenia z Internetu (z 644, poprzez 621, 500, 350, 281 do 267 wierszy) – porównanie zmian dokonanych w rozdz. I, II, III pomiędzy pierwszą i ostatnią wersją pracy wykazało, że zmiany te polegały głównie na zastąpieniu dotychczasowych zapisów nowym tekstem;

f) praca licencjacka „Analiza finansowa przedsiębiorstwa na przykładzie stacji paliw Szejk w latach 2008-2010” napisana na Wydziale NEiZ pod kierunkiem promotora

Rafała N. w marcu 2012 r. dwukrotnie była badana w systemie Plagiat.pl i w drugim badaniu:

- wskaźnik 1 uległ zmniejszeniu z 33,53% do 26,8%,
- wskaźnik 2 uległ zmniejszeniu z 6,65% do 3,61%,
- liczba wierszy, w których system wskazał zapożyczenia z Internetu uległa zmniejszeniu z 629 do 612 wierszy – porównanie zmian pomiędzy pierwszą i drugą wersją pracy wykazało, że zmiany te polegały głównie na zastąpieniu dotychczasowych zapisów nowym tekstem.

(dowód: akta kontroli str. 937-947, 1134-1147)

Również analiza badań prac dokonanych w okresie 01.10.2011-20.11.2013 r. w systemie Plagiat.pl dla 12 promotorów⁴⁵ wykazała stosowanie praktyki kilkukrotnego badania tej samej pracy (lub jej części) w systemie. I tak dla promotora:

- a) dr hab. Tomasza Bernata na 87 badań 22 badania dotyczyło prac, które wcześniej były badane w systemie,
- b) dr hab. prof. US Marii Białasiewicz na 95 badań 23 badania dotyczyło prac, które wcześniej były badane w systemie,
- c) prof. zw. dr hab. Zenona Głodka na 121 badań 18 badań dotyczyło prac, które wcześniej były badane w systemie,
- d) dr hab. inż. prof. US Zdzisława Gomółki na 70 badań 12 badań dotyczyło prac, które wcześniej były badane w systemie,
- e) dr hab. prof. US Marii Hass-Symotiuł na 88 badań 19 badań dotyczyło prac, które wcześniej były badane w systemie,
- f) prof. zw. dr hab. Teresy Kiziukiewicz na 70 badań 6 badań dotyczyło prac, które wcześniej były badane w systemie,
- g) dr hab. prof. US Barbary Kryk na 85 badań 12 badań dotyczyło prac, które wcześniej były badane w systemie,
- h) dr hab. Elżbiety Magiery na 89 badań 15 badań dotyczyło prac, które wcześniej były badane w systemie,
- i) dr hab. prof. US Wandy Skoczylas na 61 badań 10 badań dotyczyło prac, które wcześniej były badane w systemie,
- j) dr Janiny Świrko-Pilipczuk na 100 badań 9 badań dotyczyło prac, które wcześniej były badane w systemie,
- k) prof. dr hab. Waldemara Tarczyńskiego na 164 badania 52 badania dotyczyło prac, które wcześniej były badane w systemie,
- l) dr hab. prof. US Teresa Żółkowska na 51 badań 3 badania dotyczyły prac, które wcześniej były badane w systemie.

(dowód: akta kontroli str. 948-1007)

Dziekan Wydziału NEiZ wyjaśnił, że: *Praktyka kilkukrotnego badania prac w systemie Plagiat.pl wynika z dążenia do wyeliminowania przypadków naruszenia praw autorskich przez dyplomantów jeszcze przed ostatecznym zatwierdzeniem pracy przez promotora. Ze względu na wciąż rosnące zasoby literatury przedmiotu, nie jest możliwym stwierdzenie braku uchybień w tym zakresie jedynie poprzez wzrokową analizę tekstu przedłożonej promotorowi do akceptacji pracy dyplomowej. Konieczne jest użycie narzędzia wspomagającego, jakim jest przykładowo system Plagiat.pl.*

(dowód: akta kontroli str. 1091-1093)

Prodziekan Wydziału Humanistycznego wyjaśnił, że: *Promotorzy prac dyplomowych/ magisterskich Wydziału Humanistycznego w przypadku wątpliwości,*

⁴⁵ Spośród 15 promotorów, którzy w roku akademickim opiekowali się największą liczbą prac; we wskazanym okresie prace pisane pod kierunkiem pozostałych 3 promotorów nie były badane w systemie Plagiat.pl.

co do autorstwa poddawanej ocenie pracy stosują możliwość weryfikacji prac w systemie antyplagiatowym (Plagiat.pl), co ułatwia dokonanie właściwej oceny przedstawionej pracy. W przypadku konieczności naniesienia poprawek promotor może ponownie poddać pracę kontroli przez system Plagiat.pl i nie należy traktować tego nagannie. To promotor decyduje o tym, czy przedstawiona praca jest przyjęta, czy też odrzucona.

(dowód: akta kontroli str. 1039-1043)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Uniwersytetu w badanym obszarze.

3. Ocena działań podejmowanych w przypadkach stwierdzenia naruszenia praw autorskich

Opis stanu faktycznego

3.1. W okresie od 1.10.2011 r. do 20.11.2013 r. na Uniwersytecie wszczęto jedno postępowanie dyscyplinarne w celu anulowania egzaminu dyplomowego z 21.02.2013 r. w związku z przedstawieniem pracy magisterskiej, w której nie podano źródeł wykorzystanych materiałów autorstwa innych osób oraz jedno postępowanie w celu stwierdzenia nieważności postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego doktora nauk prawnych.

(dowód: akta kontroli str. 1008-1020)

3.2. W sprawie o anulowanie egzaminu dyplomowego podjęte zostały działania określone w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym, tj. na wniosek Prorektora ds. Studenckich Rzecznik Dyscyplinarny ds. Studentów US wszczął postępowanie wyjaśniające (3.04.2013 r.), które zostało zamknięte 2.01.2014 r. Do dnia 31.01.2014 r. osoba, wobec której toczyło się postępowanie, nie odebrała postanowienia o zakończeniu postępowania ani wezwania do zapoznania się z materiałami z postępowania wyjaśniającego.

W drugim przypadku, tj. o stwierdzenie nieważności postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego doktora nauk prawnych, po przeprowadzeniu czynności przez komisję dziekańską w lipcu 2013 r. wystąpiono do Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów o wznowienie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora.

(dowód: akta kontroli str. 1009-1020, 1112-1114)

Dziekan Wydziału PiA wyjaśnił, że: (...) w momencie w którym nastąpiło ujawnienie istotnych zbieżności rozprawy doktorskiej z monografią innego autora, nie posiadał ani statusu studenta, ani statusu doktoranta, który ustał z chwilą ukończenia studiów doktoranckich. W tej sytuacji brak było podstaw prawnych do skierowania wniosku do Rektora US o przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego i wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

(dowód: akta kontroli str. 1107-1111)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące badanej działalności

W sprawie zbieżności rozprawy doktorskiej obronionej 11.01.2013 r. na Wydziale PiA z monografią innego autora ograniczono się do powołania komisji dziekańskiej, która po przeprowadzeniu postępowania w czerwcu 2013 r. rekomendowała Dziekanowi podjęcie działań w celu stwierdzenia nieważności nadania stopnia naukowego doktora nauk prawnych. Stosowny wniosek do Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów został skierowany 3.07.2013 r. W przedmiotowej sprawie nie podjęto innych działań, tj. nie złożono zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

(dowód: akta kontroli 1011-1020)

W opisanych powyżej przypadkach stwierdzenie podejrzenia popełnienia plagiatu miało miejsce dopiero po obronie pracy magisterskiej i rozprawy doktorskiej, co wskazuje na nieskuteczność zastosowanych działań w zakresie opiniowania i recenzowania prac przed ich obroną.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Uniwersytetu w badanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wyniki kontroli wskazują, że poszczególne wydziały Uniwersytetu w różny sposób podchodzą do kwestii badania prac w systemie Plagiat.pl. Odnotowane przypadki podejrzeń o popełnienie plagiatu po obronie pracy, wskazują na potrzebę szczegółowego uregulowania – z uwzględnieniem odmienności działalności wydziałów – sposobu wykorzystywania stosowanego narzędzia informatycznego, interpretowania jego wyników oraz postępowania w przypadku podejrzenia o popełnienie plagiatu, tak przed, jak i po obronie pracy.

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴⁶, wnosi o:

1. Uwzględnianie w planach studiów konieczności nabycia wiedzy z zakresu ochrony własności intelektualnej.
2. Przestrzeganie liczebności grup seminaryjnych oraz liczby dyplomantów prowadzonych przez jednego promotora określonych w Uchwale Senatu US.
3. Wprowadzenie spójnych zasad wykorzystywania do weryfikowania samodzielności przedłożonych do obrony prac narzędzia informatycznego, interpretowania uzyskanych wyników oraz postępowania w przypadku podejrzenia o popełnienie plagiatu.
4. Zorganizowanie dla promotorów szkolenia dotyczącego aktualizacji wiedzy nt. praw autorskich i plagiatu oraz wykorzystania narzędzia informatycznego dostarczonego przez spółkę Plagiat.pl.
5. Ponowne przebadanie pracy „Sytuacja zawodowa osób niepełnosprawnych w Polsce” napisanej na Wydziale Humanistycznym pod kątem samodzielności napisania pracy i właściwego użycia zapożyczeń.

⁴⁶ Dz.U. z 2012 r., poz.82 j.t. ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia   lutego 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Dyrektor

Kontrolerzy
Adam Borowski
główny specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

.....
podpis

Karol Kośnik
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Anna Dejk-Chojnacka
starszy inspektor kontroli państwowej

.....
Podpis